

COLLEGE VAN TOEZICHT VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN PEDAGOGEN EN ONDERWIJSKUNDIGEN

20-14 Uitspraak van het College van Toezicht van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen (hierna: de NVO) inzake het klachtschrift van mevrouw (...) (hierna klaagster) jegens mevrouw (...) (hierna verweerster)

Samenstelling van het College van Toezicht van de NVO

De heer mr. T.J. Dorhout Mees (voorzitter), de heer dr. F.C.P. van der Horst (lid), mevrouw drs. S. Klimesova (lid) en mevrouw L.S.A. Nuijtinck M.Sc. (lid).
Ambtelijk secretaris: mevrouw mr. J. Siemons

Het College van Toezicht (hierna: het College) heeft het volgende overwogen en beslist:

1. Verloop van de procedure en ontvankelijkheid

Op 13 augustus 2020 ontving het College van Toezicht via de e-mail een klachtschrift gedateerd 13 augustus 2020. Bij e-mail van 22 augustus 2020 deelde klaagster desgevraagd mee de klacht niet bij een andere tuchtrechtelijke instantie te hebben ingediend.

Het College bevestigde de ontvangst bij brief van 1 september 2020.

Het College verklaarde de klacht op 7 september 2020 ontvankelijk. Bij brief van 15 september 2020 verzocht het College aan verweerster om binnen vier weken een verweerschrift in te dienen.

Het College ontving het verweerschrift, gedateerd 27 september 2020, per post op 6 oktober 2020.

Het College informeerde partijen bij brief van 19 november 2020 dat was besloten om in deze zaak een hoorzitting te houden.

De hoorzitting vond plaats op 8 januari 2021 via Microsoft Teams. Van de hoorzitting is een verslag opgesteld dat voorafgaand aan de uitspraak aan partijen is verstrekt. Het verslag maakt geen deel uit van de uitspraak.

2. De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden, kan van het volgende worden uitgegaan.

1. Gedurende de periode waarop de onderhavige klacht betrekking heeft, werkte verweerster als zelfstandig orthopedagoog in een praktijk met meerdere vrijgevestigden.

2. Klaagster is geboren in augustus 1991. In 2005 was zij gedurende enige maanden in behandeling bij verweerster. In dit kader verrichtte verweerster in mei en juni 2005 een aantal onderzoeken bij klaagster. In het verslag dat verweerster in 2005 opstelde, staat -voor zover hier van belang- het volgende:

Conclusie

(...) (*klaagster; CvT*) is een 13-jarig meisje met ernstige stemmings- en gedragsproblemen, die haar sociaal en cognitief functioneren negatief beïnvloeden. Haar motivatie om aan zichzelf te werken is enigszins aanwezig. De bovengenoemde problematiek doet volgens het classificatiesysteem van de DSM IV denken aan het beeld van een Depressieve stoornis (DSM IV, 296 2x), met als kenmerken:

(...)

en het beeld van een Oppositioneel opstandige gedragsstoornis (DSM IV, 313.81, met als kenmerken:

(...).

Onderzoek door een kinder- en jeugdpsycholoog is nodig om de DSM IV classificatie te bevestigen.

Advies

De ouders van (...) (*klaagster; CvT*) worden geadviseerd hun dochter aan te melden bij een kinder- en jeugdpsychiater voor nader onderzoek. Medicatie moet overwogen worden en tevens of en waar individuele therapie vervolgd gaat worden. Er is een afspraak voor hen gemaakt op 5 september.'

3. Het standpunt van klaagster en de klachten

De klachten houden, zakelijk weergegeven, in dat verweerster in strijd heeft gehandeld met de Beroepscode NVO.

1. Op 29 mei 2020 heeft klaagster bij de praktijk van verweerster haar dossier opgevraagd. De praktijkhouder heeft haar toen verteld dat het dossier was vernietigd. Klaagster acht dit mogelijk onrechtmatig.

2. Klaagsters jeugd heeft behoorlijk wat sporen bij haar nagelaten. Zij vindt dat haar ouders hiervoor voornamelijk verantwoordelijk zijn. De emotionele mishandeling en verwaarlozing hebben veel impact op haar gehad. Klaagster vraagt zich af waarom dit nooit is gezien, zelfs niet toen hulpverlening werd ingeschakeld voor haar gedragsproblemen. Zij staat op dit moment nog steeds onder behandeling. Het dossier van verweerster moet haar helpen met de verwerking van haar vrij traumatische jeugd.

4. Het standpunt van verweerster

Verweerster brengt in reactie op de klachten -zakelijk weergegeven- het volgende naar voren.

1. Verweerster betreurt het dat klaagster haar verzoek om een afschrift van het dossier nooit bij haar persoonlijk heeft ingediend. Verweerster streeft ernaar om mensen in de gelegenheid te stellen om gezamenlijk tot een oplossing te komen.

2. De praktijkhouder heeft naar aanleiding van klaagsters verzoek algemene informatie gegeven over de bewaartermijn van dossiers. Hij heeft klaagster verteld dat deze afhankelijk is van de relatie tussen de hulpverlener en de cliënt. Deze relatie is belangrijk omdat beroepsverenigingen als de NVO en de WGBO (Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst) verschillende richtlijnen hanteren.

3. Enige dagen later volgde een tweede gesprek tussen klaagster en de praktijkhouder. Toen bleek dat verweerster en klaagster een professionele relatie hebben gehad. Het dossier van klaagster valt dus onder de verantwoordelijkheid van verweerster, en de richtlijnen van de NVO zijn van toepassing.

4. Het dossier van klaagster is in de zomer van 2010 vernietigd. Op dat moment gold de Beroepscode 2008, meer in het bijzonder artikel 32 van de Beroepscode 2008. In 2010 heeft verweerster besloten dat het vernietigen van het dossier conform de eisen van de NVO toelaatbaar was.

5. Verweerster heeft alle begrip voor de situatie die onderliggend is aan de vraag van klaagster. Zij

onderschrijft dat het opvragen van een dossier helpend kan zijn in het hulpverlenings- en verwerkingsproces waarin klaggster zich bevindt. Het spijt haar dat zij niet in staat is om het dossier te overhandigen en zo ondersteunend te zijn in klagsters zoektocht. Door deze klacht is aan verweerster duidelijk geworden welk belang het bewaren van dossier voor (oud-)cliënten heeft. Zij zal alles in het werk stellen om volgende cliënten niet met eenzelfde probleem te confronteren.

5. De hoorzitting

1.1. Klagster brengt in de hoorzitting van 8 januari 2021 -voor zover hier van belang- nog het volgende naar voren.

1.2. Alleen verweerster was betrokken bij klagsters behandeling. Voor zover zij weet, is het contact tot stand gekomen door een doorverwijzing van de huisarts of op advies van haar school omdat er sprake was van gedragsproblematiek. Er is eerst een aantal diagnostische tests afgenomen. Daarna is klaggster bij verweerster terecht gekomen. Verweerster gaf diverse therapieën met de nadruk op speltherapie. De professionele relatie met verweerster heeft zes tot negen maanden geduurd. Dit heeft geresulteerd in een doorverwijzing naar een psychiater. Het voortraject en de voorbehandeling waren bij verweerster. Klagster is gediagnosticeerd met een oppositionele gedragsstoornis. Zij kan zich vinden in deze diagnose, die tot stand is gekomen onder behandeling van een psychiater.

1.3. Klagster sprak in eerste instantie met de houder van de praktijk waar verweerster kantoor houdt. Hij verklaarde verantwoordelijk te zijn voor de volledige administratie van de praktijk inclusief de stukken van verweerster. Hij heeft heel stellig gezegd dat alles na één jaar wordt vernietigd.

1.4. Nu, tien jaar later, kampt klaggster nog steeds met diverse trauma's van mishandeling. Zij benadrukt dat verweerster niet tekort is geschoten in de behandeling. Dossierbewaring is echter een relevanter onderwerp dan verweerster misschien in eerste instantie heeft aangenomen.

2.1. Verweerster brengt in de hoorzitting van 8 januari 2021 -voor zover hier van belang- nog het volgende naar voren.

2.2. Zij begreep uit de Beroepscode 2008 dat vernietiging van het dossier mogelijk was nadat vijf jaren waren verstreken. De precieze datum van vernietiging kan zij niet terugvinden. De vernietiging kan ook een paar maanden na mei of juni 2010 zijn geweest, of een paar jaar later. In ieder geval vond vernietiging meer dan vijf jaar later plaats.

2.3. Op de vraag van het College of verweerster alleen de termijn van vijf jaar heeft aangehouden bij haar besluit tot vernietiging, en zich niet heeft afgevraagd of argumenten bestonden om het dossier langer te bewaren, antwoordt verweerster dat dit juist is.

2.4. Verweerster gaat ervan uit dat zij zelf de verantwoordelijkheid droeg voor het onderzoek van klaggster omdat zij als enige het verslag heeft ondertekend. Zij heeft hier geen herinnering aan. Er was wel onderling overleg in het team waarin zij werkte.

2.5. In het dossier bevonden zich testmateriaal, aantekeningen en het verslag dat klaggster bij haar klacht heeft gevoegd. Het verslag is een samenvatting van de gebruikte vragenlijsten en de aantekeningen. Verweerster heeft veel van deze zaak geleerd. Zij zal haar dossiers voortaan met zorg bewaren.

6. Juridisch kader

1.1. Tot 1 januari 2017 gold voor leden van de NVO de Beroepscode 2008 die op 28 oktober 2008 in

werking is getreden. Artikel 32 van de Beroepscode 2008 bepaalt het volgende:

- '1. De pedagoog bewaart na beëindiging van de professionele relatie het op naam gesteld dossier van de cliënt in verband met het doel waarvoor het dossier is aangelegd, te weten de kwaliteit en/of continuïteit van de professionele relatie.
2. De pedagoog bewaart het dossier tot minimaal één jaar en maximaal 5 jaar of zoveel langer als redelijkerwijs uit de zorg van een goed pedagoog of uit wettelijke voorschriften voortvloeit.'

1.2. Op 1 januari 2017 is de Beroepscode 2017 van de NVO in werking getreden. Artikel 34 van de Beroepscode 2017 (Bewaartermijn dossiers) bepaalt -voor zover hier van belang- het volgende:

'De pedagoog bewaart het dossier vijftien jaar*, of zoveel langer als nodig is voor de zorg van een goed pedagoog. De bewaartermijn wordt gerekend vanaf het jaar dat de professionele relatie is afgerond. (...).

*Op dit moment (najaar 2016) bereidt het kabinet Rutte II een wetsvoorstel voor waardoor de wettelijke bewaartermijn voor dossiers in de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (Wgbo) en in de Jeugdwet wordt verlengd tot 20 jaar. Indien dit wetsvoorstel kracht van wet krijgt, bedraagt de bewaartermijn voor dossiers voor de pedagoog eveneens 20 jaar te rekenen vanaf het jaar van afsluiting van het dossier.'

2.1. De Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO) is opgenomen in het Burgerlijk Wetboek boek 7, Titel 7, Afdeling 5, de artikelen 446 tot en met 468. In 2010 luidde artikel 7:446 BW -voor zover hier van belang- als volgt:

- '1. De overeenkomst inzake geneeskundige behandeling -in deze afdeling verder aangeduid als de behandelingsovereenkomst- is de overeenkomst waarbij een natuurlijke persoon of een rechtspersoon, de hulpverlener, zich in de uitoefening van een geneeskundig beroep of bedrijf tegenover een ander, de opdrachtgever, verbindt tot het verrichten van handelingen op het gebied van de geneeskunst, rechtstreeks betrekking hebbende op de persoon van de opdrachtgever (...).
2. Onder handelingen op het gebied van de geneeskunst worden verstaan:
 - a. alle handelingen -het onderzoeken en het geven van raad daaronder begrepen- rechtstreeks betrekking hebbende op een persoon en ertoe strekkende hem van een ziekte te genezen, hem voor het ontstaan van een ziekte te behoeden of zijn gezondheidstoestand te beoordelen (...).'

2.2. Van 1 februari 2006 tot 1 januari 2020 luidde artikel 7:454 BW -voor zover hier van belang- als volgt:

- '1. De hulpverlener richt een dossier in met betrekking tot de behandeling van de patiënt. Hij houdt in het dossier aantekening van de gegevens omtrent de gezondheid van de patiënt en de te diens aanzien uitgevoerde verrichtingen en neemt andere stukken, bevattende zodanige gegevens, daarin op, een en ander voor zover dit voor een goede hulpverlening aan hem noodzakelijk is.
(...)
3. Onverminderd het bepaald in artikel 455, bewaart de hulpverlener de bescheiden, bedoeld in de vorige leden, gedurende vijftien jaren, te rekenen vanaf het moment waarop zij zijn vervaardigd, of zoveel langer als redelijkerwijs uit de zorg van een goed hulpverlener voortvloeit.'

7. De beoordeling van de klacht

Het College overweegt als volgt.

1. Het College wijst er allereerst op dat het bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen er niet om gaat of dat handelen beter had gekund, maar om het geven van een antwoord op de vraag of de pedagoog bij het beroepsmatig handelen is gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening, rekening houdend met de stand van de wetenschap ten tijde van het klachtwaardig handelen en met hetgeen toen in de beroepsgroep ter zake als norm of standaard was aanvaard.

2. Vast staat dat verweerster het dossier van klaagster heeft vernietigd. Over het moment waarop dit is gebeurd, verklaart verweerster niet constant. In haar verweer stelt zij het dossier in de zomer van 2010 te hebben vernietigd. In de hoorzitting verklaart zij dat dit ook een paar maanden later kan zijn geweest, of zelfs een paar jaar later. Wél heeft zij, zo stelt zij, minimaal vijf jaar gewacht met de vernietiging. Er bestaat geen aanleiding om deze minimale termijn in twijfel te trekken. Het specifieke standpunt van verweerster hierover acht het College aannemelijker dan het algemene standpunt van de praktijkhouder. Niet is namelijk gesteld of gebleken dat deze persoon inhoudelijk was betrokken bij de werkzaamheden van verweerster of hiervoor verantwoordelijk was.

3. Het College gaat er gelet hierop vanuit dat ten tijde van de vernietiging van het dossier de Beroepscode 2008 van de NVO van toepassing was. Artikel 32, tweede lid van de Beroepscode 2008 bepaalde dat een pedagoog het dossier minimaal één jaar en maximaal vijf jaar moest bewaren, of zover langer als redelijkerwijs uit de zorg van een goed pedagoog of uit wettelijke voorschriften voortvloeide. Een bewaartermijn van 'maximaal vijf jaar tenzij...' was dus ten tijde van de vernietiging de standaard voor de bewaartermijn van dossiers.

4. Verweerster was van mening dat zij het dossier sowieso mocht vernietigen na vijf jaar ongeacht of één van de uitzonderingssituaties van artikel 32, tweede lid van de Beroepscode 2008 van toepassing was. Zij heeft dus niet de afweging gemaakt of langer bewaren noodzakelijk was. Dit had zij wel moeten doen. Het College rekent deze nalatigheid verweerster in dit specifieke geval echter niet aan omdat geen van de uitzonderingssituaties hier van toepassing was.

5. Allereerst was een langere bewaartermijn niet nodig vanuit het oogpunt van de zorg van een goed pedagoog. Verweersters werkzaamheden resulteerden in een advies om nader onderzoek te doen naar de oorzaken van de gedragsproblematiek van klaagster. Verweerster heeft dus geen diagnose gesteld. Verweerster maakte slechts deel uit van het voortraject, en was niet betrokken bij de verdere hulpverlening aan klaagster. Juist omdat de hulp aan klaagster elders werd voorgezet, bestond er geen belang bij het langer bewaren van het dossier en was het gerechtvaardigd om het dossier na vijf jaar te vernietigen.

6. Voorts is niet gebleken van een wettelijk voorschrift op basis waarvan verweerster het dossier langer dan vijf jaar had moeten bewaren. Tussen verweerster en klaagster bestond geen geneeskundige behandelingsovereenkomst zoals bedoeld in artikel 7:446 BW (de WGBO). Verweerster verrichtte in het onderhavige geval namelijk geen handelingen op het gebied van de geneeskunst: haar professionele relatie met klaagster strekte er niet toe om klaagster te genezen of om de gezondheidstoestand van klaagster vast te stellen. Verweerster heeft slechts het vermoeden geformuleerd van het bestaan van twee specifieke stoornissen bij klaagster. De bewaartermijn van dossiers genoemd in artikel 7:454 BW (de WGBO) was hier dus niet van toepassing. Van overige wettelijke voorschriften die tot een langere bewaartermijn noopten, is niet gebleken.

7. Hoewel met de wetenschap van nu het bewaren van het dossier voor klaagster van waarde zou kunnen zijn geweest, wordt geconcludeerd dat verweerster heeft gehandeld in overeenstemming

met het bepaalde in artikel 32 van de Beroepscode 2008. De bewaartermijn van artikel 34 van de Beroepscode 2017 gold niet ten tijde van de vernietiging. Verweerster is met haar handelen gebleven binnen de grenzen van een redelijke bekwame beroepsuitoefening. De klacht is ongegrond.

8. Uitspraak

Het voorgaande overwegende komt het College tot de volgende uitspraak.

De klacht is ongegrond.

Aldus gedaan op 18 februari 2021 door het College van Toezicht.

de heer mr. T.J. Dorhout Mees, voorzitter

mevrouw mr. J. Siemons, ambtelijk secretaris